

> Foorumiesitys, sali 12, torstai 22.4.2010, klo 11.45-12.15

Puhuttu viesti osana oppimista tukevaa verkkopalvelua

Lång Juha, Mindcom Oy

Kapanen Hannu, MS-liitto ry

Tapaninen Tarja, Pohjois-Savon Muisti ry

Pääskynen Kari, Pääskysel Oy

Lång Niina

Tässä esityksessä esitetään kokemuksia uudesta ääneen pohjautuvasta verkkopalvelusta, jota käytetään erityisryhmien oppimisen ja kuntoutuksen tukena. Lisäksi esitetään kokemuksia järjestelmän toimivuudesta englanninkielen opetuksessa ja tuodaan esille mahdollisuuksia, joita uusi järjestelmä mahdollistaa. Uudessa verkkopalvelussa yhdistyy nykyiset verkko-oppimisen työvälineet ja puheviesteihin perustuva tiedon tuottaminen.

Puheen suora tuottaminen verkkopalveluissa mahdollistaa tasapuolisen osallistumisen verkkopalvelun käyttöön myös henkilöille, jotka eivät pysty kirjoittamaan tai hahmottamaan kirjoittamaansa tekstiä. Oppimisympäristöön yhdistetty puheen tallennus tapahtuu suoraan verkossa olevalle palvelimelle. Kun tähän yhdistetään erittäin yksinkertainen käyttöliittymä, voidaan puheviestejä käyttää vastaavalla tavalla kuin normaaleissa puhetilanteissa. Esimerkiksi keskusteluryhmät, joissa käytetään pelkästään puheviestejä, ovat kuin äänitetyt keskusteluja tai yhteisöllisesti tuotettuja tarinoita. Puheviestien käyttö myös oppimista tukevissa verkkopalveluissa antaa uusia mahdollisuuksia sellaisiin verkko-opintoihin, joissa tarvitaan ääntä, kuten esim. kielten, musiikin yms. opiskelussa.

Käyttöliittymä on toteutettu yksinkertaiseksi. verkkopalvelun käyttäjän tietokonelaitteistolta ei vaadita erillisiä asennettavia ohjelmistoja, vaan kaikki toimii verkkopalvelun tarjoamalta palvelinlaitteistolta. Lisäksi käyttöliittymässä toiminnot ovat helpot ja selkeät. Ääni on merkittävä osa Internetiä. Radiot, musiikki, tv-ohjelmat ovat osa jokapäiväistä elämää.

Puhutun viestin käytöllä verkkopalveluissa on vakiintunut asemansa. Ääneen pohjautuvat verkkopalvelut ovat olleet käytössä etenkin näkövammaisille suunnitelluissa verkkopalveluissa. Tekniikka on ensisijaisesti keskittynyt tekstin muuntamisen puheeksi. Varsinainen viestintä tapahtuu kuitenkin tekstipohjaisesti. Ääniviestejä käytetään myös automaattisesti tuotetuissa viesteissä kuten vastauspalveluissa. Myös verkkosivuilla on käytetty musiikkia tai vastaavaa ääntä tehokeinona. Nykyisiin tietokoneisiin kuuluu automaattisesti mikrofonit ja kaiuttimet. Vaikkakin ääni on luonnollinen osa verkkopalveluja, niin tekstipohjainen viestintä on kuitenkin ensisijainen tapa viestiä. MS-liiton kuntoutustoiminnassa kokeillaan v. 2009 alkaen puheen käyttöä verkkoviestinnässä.

Kohteena ovat vuorovaikutuksen työvälineet kuten keskusteluryhmät ja myöhemmin asiantuntijoiden henkilökohtaista neuvontaa. Lisäksi puheeseen pohjautuvaa verkkomateriaalia tuotetaan. Helppo puheviestien tuottaminen tekstipohjaisen viestinnän antaa mahdollisuuksia kehittää verkkoviestintää. Puheviesteillä on mahdollista luoda uusi verkossa tapahtuva työskentelytapa tai jopa verkkokulttuuri.